

Bečka konvencija o konzularnim odnosima¹

Države ugovornice ove konvencije,

podsećajući da su, već u davna vremena, uspostavljeni konzularni odnosi između naroda,

svesne ciljeva i načela Povelje Ujedinjenih nacija o suverenoj jednakosti država, o očuvanju međunarodnog mira i bezbednosti i o razvoju prijateljskih odnosa među narodima,

imajući u vidu da je Konferencija Ujedinjenih nacija o diplomatskim odnosima o imunitetima usvojila Bečku konvenciju o diplomatskim odnosima koja je otvorena za potpisivanje 18. aprila 1961. godine,

uverene da će međunarodna konvencija o konzularnim odnosima, privilegijama i imunitetima takođe doprineti unapređivanju prijateljskih odnosa među zemljama, ma kako različiti bili njihovi ustavni i društveni sistemi,

uverene da je cilj tih privilegija i imuniteta ne da se pružaju koristi pojedincima već da se obezbedi uspešno ispunjenje njihovih funkcija preko konzulata, a u ime njihovih država,

potvrđujući da će se pitanja koja nisu izričito rešena odredbama ove konvencije i dalje rešavati prema pravilima običajnog međunarodnog prava,

složile su se u sledećem:

Član 1

Definicije

1. U smislu ove konvencije sledeći izrazi označavaju kao što je niže utvrđeno:

- a) izraz "konzulat" označava svaki generalni konzulat, konzulat, vicekonzulat ili konzularnu agenciju;
- b) izraz "konzularno područje" označava teritoriju određenu konzulatu za vršenje konzularnih funkcija;
- c) izraz "šef konzulata" označava lice koje je ovlašćeno da dela u tom svojstvu;
- d) izraz "konzularni funkcioner" označava svako lice, podrazumevajući i šefa konzulata, koje je u tom svojstvu ovlašćeno da vrši konzularne funkcije;
- e) izraz "konzularni službenik" označava svako lice koje vrši administrativne ili tehničke poslove konzulata;
- f) izraz "član poslužnog osoblja" označava svako lice koje je zaposleno na poslužnim dužnostima u konzulatu;
- g) izraz "član konzulata" označava konzularne funkcionere, konzularne službenike i članove poslužnog osoblja;
- h) izraz "članovi konzularnog osoblja" označava konzularne funkcionere osim šefa konzulata, konzularne službenike i članove poslužnog osoblja;
- i) izraz "član privatne posluge" označava lice koje je zaposleno isključivo u privatnoj službi nekog člana konzulata;
- j) izraz "konzularne prostorije" označava zgrade ill delove zgrada i okolno zemljište koji, ma ko bio njihov sopstvenik, služe isključivo za ciljeve konzulata;
- k) izraz "konzularna arhiva" označava sve isprave, dokumente, prepisku, knjige, filmove, magnetofonske trake i registre konzulata, kao i materijal za šifriranje, kartoteke i nameštaj koji je namenjen njihovoј zaštiti i čuvanju.

¹ Bečka konvencija o konzularnim odnosima (*Vienna Convention on Consular Relations*), potpisana u Beču 24. aprila 1963. godine, *United Nations Treaty Series* Nos. 8638-8640, vol. 596, p. 262, stupila na snagu 19. marta 1967., ratifikovana i objavljena u *Sl. listu SFRJ - Međunarodni ugovori i drugi sporazumi*, br. 5/66.

2. Postoje dve vrste konzularnih funkcionera: karijerni i počasni konzularni funkcioneri. Odredbe druge glave ove konvencije odnose se na konzulate kojima rukovode karijerni konzularni funkcioneri; odredbe treće glave odnose se na konzulate kojima rukovode počasni konzularni funkcioneri.

3. Poseban položaj članova konzulata koji su državljeni države prijema ili u njoj imaju svoje prebivalište regulisan je članom 71 ove konvencije.

Glava I

KONZULARNI ODNOSI UOPŠTE

Deo I

USPOSTAVLJANJE I VOĐENJE KONZULARNIH ODNOSA

Član 2

Uspostavljanje konzularnih odnosa

1. Uspostavljanje konzularnih odnosa između država vrši se na osnovu obostrane saglasnosti.
2. Saglasnost koja je data za uspostavljanje diplomatskih odnosa između dve države ima se smatrati da obuhvata, ako nije drugičije određeno, i saglasnost na uspostavljanje konzularnih odnosa.
3. Prekid diplomatskih odnosa ne povlači ipso facto i prekid konzularnih odnosa.

Član 3

Vršenje konzularnih funkcija

Konzulati obavljaju konzularne funkcije. Konzularne funkcije mogu obavljati i diplomatske misije saglasno odredbama ove konvencije.

Član 4

Otvaranje konzulata

1. Konzulat se može otvoriti na teritoriji države prijema samo uz njenu saglasnost.
2. Sedište konzulata, njegov rang i njegovo konzularno područje određuje država imenovanja i podleže odobrenju države prijema.
3. Država imenovanja može vršiti naknadne promene sedišta konzulata, njegovog ranga ili njegovog konzularnog područja samo uz saglasnost države prijema.
4. Saglasnost države prijema je isto tako potrebna i u slučajevima da generalni konzulat ili konzulat žele da otvore vice-konzulat ili konzularnu agenciju u nekom mestu van onog u kojem se on sam nalazi.
5. Izričiti prethodni pristanak države prijema je isto tako potreban za otvaranje kancelarije, kao dela postojećeg konzulata, van mesta u kome je sedište konzulata.

Član 5

Konzularne funkcije

Konzularne funkcije se sastoje u:

- a) zaštiti, u državi prijema interesa države imenovanja i njenih državljanima, fizičkim i pravnim lica, u granicama koje dopušta međunarodno pravo;

- b) pomaganju razvoja trgovinskih, ekonomskih, kulturnih i naučnih odnosa između države imenovanja i države prijema i unapređenju, na svaki drugi način, prijateljskih odnosa među njima u okviru odredaba ove konvencije;
- c) obaveštavanju svim dopuštenim sredstvima, o uslovima i razvoju trgovinskog, privrednog, kulturnog i naučnog života države prijema, podnošenju izveštaja o ovome državi imenovanja i davanju obaveštenja zainteresovanim;
- d) izdavanju pasoša i putnih isprava državljanima države imenovanja, kao i viza i drugih odgovarajućih dokumenata licima koja žele da putuju u državu imenovanja;
- e) pružanju pomoći i potpore državljanima, fizičkim i pravnim licima, države imenovanja;
- f) delanju u svojstvu javnog beležnika i službenika građanskog stanja i vršenju sličnih funkcija, kao i vršenju izvesnih funkcija administrativne prirode, ukoliko se tome ne protive zakoni i propisi države prijema;
- g) zaštiti interesa državljana države imenovanja, fizičkih i pravnih lica, u pogledu nasleđivanja na teritoriji države prijema, u skladu sa zakonima i propisima države prijema;
- h) zaštiti, u granicama određenim zakonima i propisima države prijema, interesa maloletnih i poslovno nesposobnih lica, državljana države imenovanja, naročito u slučajevima kada se za njih zahteva ustanovljenje starateljstva (tutele i kuratele);
- i) pod rezervom prakse i postupka na snazi u državi prijema, zastupanju državljana države imenovanja ili preduzimanju mera za obezbeđenje odgovarajućeg zastupanja pred sudovima ili drugim organima države prijema kako bi se tražilo u skladu sa zakonima i propisima države prijema, usvajanje privremenih mera radi očuvanja prava i interesa tih državljana u slučajevima kada ovi, zbog odsutnosti ili iz drugih razloga, ne mogu blagovremeno braniti svoja prava i interes;
- j) dostavljanju sudske i vansudske akata ili izvršavanju zamolnica u skladu sa međunarodnim sporazumima na snazi ili, ukoliko takvi sporazumi ne postoje, na svaki drugi način koji je u saglasnosti sa zakonima i propisima države prijema;
- k) vršenju prava kontrole i inspekcije, predviđenih zakonima i propisima države imenovanja, nad pomorskim i rečnim brodovima koji imaju nacionalnost države imenovanja, nad avionima upisanim u toj državi, kao i nad njihovom posadom;
- l) pružanju pomoći brodovima, lađama i avionima pomenutim u stavu k) ovog člana kao i njihovoj posadi; primanju izjava o putovanju ovih brodova i lađa, ispitivanju i viziranju brodskih papira i ne dirajući u nadležnost organa države prijema u vršenju anketa povodom incidenata nastalih za vreme njihovog puta i rešavanju svih sporova između zapovednika broda, oficira i mornara, ukoliko ih na to ovlašćuju zakoni i propisi države imenovanja;
- m) vršenju svih drugih funkcija koje država imenovanja poveri konzulatu, a koje zakoni i propisi države prijema ne zabranjuju, ili kojima se država prijema ne protivi ili koje su pomenute u međunarodnim sporazumima na snazi između države imenovanja i države prijema.

Član 6

Vršenje konzularnih funkcija van konzularnog područja

U posebnim okolnostima konzularni funkcijer može, uz saglasnost države prijema, obavljati svoje funkcije izvan svog konzularnog područja.

Član 7

Vršenje konzularnih funkcija u trećeoj državi

Država imenovanja može, po notifikaciji zainteresovanim državama, ukoliko se ni jedna od zainteresovanih država tome izričito ne protivi, ovlastiti konzulat otvoren u jednoj državi da preuzme vršenje konzularnih funkcija u nekoj drugoj državi.

Član 8

Vršenje konzularnih funkcija za račun treće države

Po što o tome obavesti državu prijema i ako se ova tome ne protivi konzulat države imenovanja može vršiti konzularne funkcije u državi prijema za račun neke treće države.

Član 9

Klase šefova konzulata

1. Šefovi konzulata se dele na četiri klase, i to:

- a) generalne konzule;
- b) konzule;
- c) vice-konzule;
- d) konzularne agente.

2. Tačka 1 ovog člana ni u čemu ne ograničava pravo ma koje strane ugovornice da odredi nazine konzularnih funkcionera koji nisu šefovi konzulata.

Član 10

Imenovanje i prihvatanje šefova konzulata

1. Šefove konzulata imenuje država imenovanja a vršenje funkcija im odobrava država prijema.

2. Pod rezervom odredaba ove konvencije, način imenovanja i prihvatanja šefa konzulata utvrđuje se zakonima, propisima i praksom države imenovanja i države prijema.

Član 11

Patentno pismo ili notifikacija o imenovanju

1. Šef konzulata dobija od države imenovanja dokument u obliku patentnog pisma (lettre de provision) ili nekog sličnog akta, koji se izdaje za svako imenovanje, u kome se potvrđuje njegovo svojstvo i navodi, po pravilu, ime i prezime konzula, njegova kategorija i konzularna klasa, konzularno područje i sedište konzulata.

2. Država imenovanja dostaviće diplomatskim ili drugim pogodnim putem patentno pismo ili sličan akt vladu države na čijoj teritoriji šef konzulata treba da vrši svoje funkcije.

3. Ukoliko to država prijema prihvata, patentno pismo ili sličan akt mogu biti zamenjeni notifikacijom koja sadrži podatke predviđene tačkom 1 ovog člana.

Član 12

Egzekvatura

1. Šefu konzulata dozvoljava se da vrši svoje funkcije kad dobije od države prijema ovlašćenje zvano "egzekvatura", bez obzira kakva je forma ovog ovlašćenja.

2. Država koja odbije da izda egzekvaturu nije dužna da saopšti razloge svog odbijanja državi imenovanja.

3. Pod rezervom odredaba čl. 13 i 15 šef konzulata ne može stupiti na dužnost pre nego što dobije egzekvaturu.

Član 13

Privremeno ovlašćenje šefovima konzulata

U očekivanju izdavanja egzekvature, šefu konzulata se može privremeno dozvoliti da vrši svoje funkcije. U tom slučaju imaju se primenjivati odredbe ove konvencije.

Član 14

Notifikacija vlastima konzularnog područja

Od momenta kad se konzulu dozvoli čak i privremeno, da vrši svoje funkcije, država prijema je obavezna da o tome odmah obavesti nadležne vlasti konzularnog područja. Ona je isto tako obavezna da se stara o preduzimanju svih potrebnih mera kako bi šef konzulata mogao da obavlja svoje dužnosti i da uživa tretman koji predviđaju odredbe ove konvencije.

Član 15

Privremeno vršenje funkcija šefa konzulata

1. Ako je šef konzulata sprečen da vrši svoje funkcije ili ako je njegovo mesto upražnjeno, vršilac dužnosti ad interim može privremeno da dela kao šef konzulata.
2. Prezime i ime vršioca dužnosti ad interim saopštiće bilo diplomatsko predstavništvo države imenovanja bilo, ako u državi prijema nema diplomatskog predstavništva države imenovanja, šef konzulata, bilo u slučaju da je ovaj sprečen da to učini, koji drugi nadležni organ države imenovanja ministarstvu inostranih poslova države prijema ili organu koji to ministarstvo odredi. Po pravilu, ovo saopštenje treba da bude unapred učinjeno. Država prijema može usloviti svojim pristankom prihvatanje za vršioca dužnosti ad interim nekog lica koje nije ni diplomatski ni konzularni funkcioner države imenovanja u državi prijema.
3. Nadležne vlasti države prijema treba da pruže pomoć i zaštitu vršiocu dužnosti ad interim. Za vreme njegove uprave na njega se primenjuju odredbe ove konvencije jednako kao i na šefa konzulata o kome se radi. Međutim, država prijema nije obavezna da vršiocu dužnosti ad interim prizna olakšice, privilegije i imunitete za koje šef konzulata, da bi ih uživao, mora da ispunjava uslove koje vršilac dužnosti ad interim ne ispunjava.
4. U slučaju kada država imenovanja odredi člana diplomatskog osoblja u državi prijema za vršioca dužnosti ad interim u uslovima predviđenim tačkom 1 ovog člana on i dalje uživa diplomatske privilegije i imunitete ako se tome ne protivi država prijema.

Član 16

Red prvenstva među šefovima konzulata

1. Šefovi konzulata dobijaju rang u svakoj klasi prema datumu izdavanja egzekvature.
2. Međutim, u slučaju kada je šefu konzulata dozvoljeno privremeno da vrši svoje funkcije pre nego što je dobio egzekvaturu, datum ove privremene dozvole određuje red prvenstva; ovaj redosled ostaje i posle izdavanja egzekvature.
3. Red prvenstva između dva ili više šefova konzulata koji su dobili egzekvaturu ili privremene dozvolu istog dana određuje se prema datumu podnošenja njihovog patentnog pisma ili sličnog akta ili prema datumu notifikacije državi prijema predviđenoj u tački 3 člana 11.
4. Vršioci dužnosti šefa ad interim dobijaju rang posle svih šefova konzulata. Između sebe oni dobijaju rang prema danu preuzimanja dužnosti ad interim i prema datumu notifikacija izvršenih na osnovu tačke 2 člana 15.
5. Počasni konzularni funkcioneri šefovi konzulata dobijaju rang u svakoj klasi posle karijernih šefova konzulata, u redosledu i prema pravilima utvrđenim u prethodnim tačkama.
6. Šefovi konzulata imaju prvenstvo pred konzularnim funkcionerima koji nemaju to svojstvo.

Član 17

Vršenje diplomatskih akata od strane konzularnih funkcionera

1. U državi u kojoj država imenovanja nema diplomatske misije i u kojoj je ne zastupa diplomatska misija neke treće države konzularni funkcioner može, uz saglasnost države prijema, biti određen da vrši diplomatske akte bez povrede svog konzularnog statusa. Vršenje tih akata ne daje konzularnom funkcioneru nikakvo pravo na diplomatske privilegije i imunitete.

2. Konzularni funkcioner može, po notifikaciji državi prijema, biti određen da predstavlja državu imenovanja kod bilo koje međuvladine organizacije. Kad postupa u tom svojstvu on ima pravo na sve privilegije i imunitete koje međunarodno običajno pravo ili međunarodni sporazumi priznaju predstavniku kod neke međuvladine organizacije; međutim u pogledu ma koje konzularne funkcije koju on vrši on nema pravo na sudski imunitet širi od onog koji svaki konzularni funkcioner uživa na osnovu ove konvencije.

Član 18

Imenovanje istog lica od strane dve ili više država za konzularnog funkcionera

Dve ili više država mogu, uz saglasnost države prijema, imenovati isto lice za konzularnog funkcionera u toj državi.

Član 19

Imenovanje članova konzularnog osoblja

1. Pod rezervom odredaba čl. 20, 22 i 23 država imenovanja imenuje po svom nahođenju članove konzularnog osoblja.

2. Država imenovanja saopštava državi prijem dosta ranije prezime i ime, kategoriju i klasu svih konzularnih funkcionera, sem šefa konzulata, kako bi država prijema mogla, ako to želi, koristiti prava koja joj pruža tačka 3 člana 23.

3. Država imenovanja može, ako to zahtevaju njeni zakoni i propisi tražiti od države prijema da izda egzekvaturu konzularnom funkcioneru koji nije šef konzulata.

4. Država prijema može, ako to zahtevaju njeni zakoni i propisi, dati egzekvaturu konzularnom funkcioneru koji nije šef konzulata.

Član 20

Broj osoblja konzulata

Ako ne postoji izričit sporazum o broju osoblja konzulata, država prijema može zahtevati da se taj broj kreće u granicama onoga što se smatra razumnim i normalnim s obzirom na okolnosti i uslove koji vladaju u konzularnom području i na potrebe konzulata o kome se radi.

Član 21

Red prvenstva između konzularnih funkcionera jednog konzulata

Diplomatska misija države imenovanja ili, ako takve misije nema u državi prijema, šef konzulata saopštava ministarstvu inostranih poslova države prijema ili organu koji to ministarstvo odredi red prvenstva između funkcionera konzulata i sve donete izmene u tome.

Član 22

Državljanstvo konzularnih funkcionera

1. Konzularni funkcioneri će, u načelu, biti državljeni države imenovanja.

2. Konzularni funkcioneri se mogu birati među državljanima države prijema samo uz izričitu saglasnost te države, koja može u svako doba povući svoju saglasnost.

3. Država prijema može sebi pridržati isto pravo u pogledu državljana neke treće države koji nisu državljeni i države imenovanja.

Član 23

Lice oglašeno kao persona non grata

1. Država prijema može u svako doba obavestiti državu imenovanja da je neki konzularni funkcijer persona non grata ili da ma koji drugi član konzularnog osoblja nije prihvatljiv. Država imenovanja će tada opozvati lice u pitanju ili će okončati njegove funkcije u tom konzulatu, prema slučaju.

2. Ako država imenovanja odbije da izvrši ili ne izvrši u razumnom roku obaveze koje preuzima shodno tački 1 ovog člana, država prijema može, shodno slučaju, povući egzekvaturu za lice u pitanju ili prestati da ga smatra članom konzularnog osoblja.

3. Lice imenovano za člana nekog konzulata može biti oglašeno kao neprihvatljivo pre nego što stigne na teritoriju države prijema ili, ako se ono već tu nalazi, pre nego što preuzme funkcije u konzulatu. U takvom slučaju država imenovanja treba da povuče imenovanje.

4. U slučajevima pomenutim u tač. 1 i 3 ovog člana, država prijema nije dužna da saopšti državi imenovanja razloge svoje odluke.

Član 24

Notifikacija državi prijema o imenovanjima, dolascima i odlascima

1. Ministarstvo inostranih poslova države prijema ili neki drugi organ koji ono odredi biće obavešteni o:

a) naimenovanju članova konzulata, njihovom dolasku u konzulat posle imenovanja, kao i o njihovom konačnom odlasku ili prestanku njihovih funkcija, kao i o svakoj promeni njihovog statusa za vreme njihovog službovanja u konzulatu;

b) dolasku i konačnom odlasku lica koje pripada porodici nekog člana konzulata koje živi u njegovom domaćinstvu, i kad je to slučaj, o činjenici da je neko lice postalo ili prestalo da bude član porodice;

c) dolasku ili konačnom odlasku članova privatne posluge i, kad je to slučaj, o prestanku njihove službe u tom svojstvu;

d) uzimanju u službu ili otpuštanju lica nastanjenih u državi prijema u svojstvu članova konzulata ili u svojstvu privatne posluge s pravom na privilegije i imunitete.

2. Kad god je to moguće, treba isto tako prethodno obavestiti o dolasku i konačnom odlasku.

deo II

PRESTANAK KONZULARNIH FUNKCIJA

Član 25

Prestanak funkcija člana konzulata

Funkcije člana konzulata prestaju naročito:

a) saopštenjem države imenovanja državi prijema da su prestale njegove funkcije;

b) povlačenjem egzekvature;

c) saopštenjem države prijema državi imenovanja da je prestala da smatra lice u pitanju članom konzularnog osoblja.

Član 26

Odlazak sa teritorije države prijema

Država prijema treba, čak i u slučaju oružanog sukoba, da odobri članovima konzulata i privatne posluge koji nisu državljeni države prijema, kao i članovima njihovih porodica koji žive u njihovom domaćinstvu, ma čiji državljeni oni bili, vreme i olakšice koji su im potrebni da bi pripremili svoj odlazak i napustili njenu teritoriju u najkraćem mogućem roku po prestanku njihovih funkcija. Ona je, u slučaju potrebe, posebno dužna da im stavi na raspolaganje potrebna prevozna sredstva, kako za njih same tako i za njihovu imovinu, osim za imovinu stečenu u državi prijema čiji je izvoz zabranjen u vreme odlaska.

Član 27

Zaštita konzularnih prostorija i arhive i interesa države imenovanja u izuzetnim okolnostima

1. U slučaju prekida konzularnih odnosa između dve države:

- a) država prijema je dužna, čak i u slučaju oružanog sukoba, poštovati i štititi konzularne prostorije kao i imovinu konzulata i konzularnu arhivu;
- b) država imenovanja može poveriti na čuvanje konzularne prostorije kao i imovinu koja se u njima nalazi i konzularnu arhivu, nekoj trećoj državi koju prihvata i država prijema;
- c) država imenovanja može poveriti zaštitu svojih interesa i interesa svojih državljenih nekoj trećoj državi koju prihvata i država prijema.

2. U slučaju privremenog ili konačnog zatvaranja konzulata primenjivaće se odredbe stava a) tačke 1 ovoga člana. Osim toga:

- a) ako država imenovanja, iako bez diplomatskog predstavništva u državi prijema, ima neki drugi konzulat na teritoriji ove države, taj konzulat može preuzeti čuvanje prostorija zatvorenog konzulata, imovine koja se u njima nalazi i konzularne arhive, kao i uz saglasnost države prijema vršenje konzularnih funkcija na području tog konzulata; ili
- b) ako država imenovanja nema ni diplomatske misije ni drugih konzulata u državi prijema, primenjivaće se odredbe st. b) i c) tačke 1 ovog člana.

Glava II

OLAKŠICE, PRIVILEGIJE I IMUNITETI KONZULATA, KARIJERNIH KONZULARNIH FUNKCIJONERA I DRUGIH ČLANOVA KONZULATA

Deo I

OLAKŠICE, PRIVILEGIJE I IMUNITETI KOJI SE ODNOSE NA KONZULAT

Član 28

Olakšice koje se daju konzulatu za njegovu delatnost

Država prijema daje sve olakšice za obavljanje funkcija konzulata.

Član 29

Upotreba nacionalne zastave i grba

1. Država imenovanja ima pravo da upotrebljava svoju nacionalnu zastavu i svoj grb u državi prijema shodno odredbama ovog člana.
2. Nacionalna zastava države imenovanja može se istaći i državni grb stavljati na zgradu konzulata i na ulazna vrata, kao i na rezidenciju šefa konzulata i na njegova prevozna sredstva kad se ova koriste za službene potrebe.

3. U vršenju prava priznatog ovim članom vodiće se računa o zakonima, propisima i praksi države prijema.

Član 30

Prostорије

1. Država prijema je dužna bilo da omogući državi imenovanja da na njenoj teritoriji, u okviru njenih zakona i propisa, stekne potrebne prostorije za konzulat, bilo da joj pomogne da na neki drugi način dođe do prostorija.

2. Ona je takođe dužna da pomogne ako je potrebno, konzulatu da dođe do odgovarajućih stanova za svoje članove.

Član 31

Nepovredivost konzularnih prostorija

1. Prostoriјe konzulata su nepovredive kako je predviđeno ovim članom.

2. Organima države prijema dozvoljeno je da uđu u one konzularne prostorije koje konzulat koristi isključivo za potrebe svog rada samo uz pristanak šefa konzulata, lica koje on odredi ili šefa diplomatske misije države imenovanja. Međutim, u slučaju požara ili druge nesreće koja zahteva hitne zaštitne mere pristanak šefa konzulata se može smatrati dobivenim.

3. Pod rezervom odredaba tačke 2 ovog člana, država prijema ima posebnu obavezu da preduzme sve potrebne mere da bi sprečila nasilan ulazak u prostorije konzulata ili njihovo oštećenje, narušavanje mira konzulata ili povredu njegovog dostojanstva.

4. Prostoriјe konzulata, nameštaj u njima i imovina konzulata kao i njegova prevozna sredstva ne mogu biti predmet nikakve rekvizicije, u svrhe narodne odbrane ili javne koristi. U slučaju da je potrebna eksproprijacija u te svrhe, preuzeće se sve potrebne mere kako bi se izbeglo ometanje vršenja konzularnih funkcija, a brza odgovarajuća i efektivna odšteta će se isplatiti državi imenovanja.

Član 32

Fiskalno oslobođanje konzularnih prostorija

1. Konzularne prostorije i rezidencija karijernog šefa konzulata čiji je sopstvenik ili iznajmilac država imenovanja ili koje drugo lice koje postupa u ime te države oslobođeni su svih poreza i taksa bilo kakve prirode, državnih, regionalnih, ili komunalnih, ukoliko se ne radi o taksama koje se ubiraju kao naknada za učinjene posebne usluge.

2. Fiskalno oslobođanje predviđeno u tački 1 ovog člana ne primenjuje se na takve poreze i takse ako, prema zakonima i propisima države prijema, padaju na teret lica koje je saugovarač države imenovanja ili lica koje postupa u ime te države.

Član 33

Nepovredivost konzularne arhive i dokumenata

Konzularna arhiva i dokumenti su nepovredni u svako doba i ma gde se nalazili.

Član 34

Sloboda kretanja

Pod rezervom svojih zakona i propisa koji se odnose na zone u koje je ulazak zabranjen ili posebno regulisan iz razloga nacionalne bezbednosti, država prijema obezbeđuje na svojoj teritoriji svim članovima konzulata slobodu putovanja i kretanja.

Član 35

Sloboda opštenja

1. Država prijema dozvoljava i štiti slobodno opštenje konzulata za sve službene svrhe. U opštenju sa vladom, sa diplomatskim misijama i drugim konzulatima države imenovanja, ma gde se oni nalazili, konzulat može upotrebljavati sva odgovarajuća sredstva opštenja, uključujući diplomatske ili konzularne kurire, diplomatsku ili konzularnu valizu i poruke kodeksom ili šifrom. Međutim, konzulat može postaviti i koristiti otpremnu radio-stanicu samo uz pristanak države prijema.
2. Službena prepiska konzulata je nepovrediva. Izraz "službena prepiska" označava svaku prepisku koja se odnosi na konzulat i njegove funkcije.
3. Konzularna valiza ne sme biti ni otvorena ni zadržana. Međutim, ako nadležni organi države prijema imaju ozbiljnih povoda da veruju da valiza sadrži i druge predmete osim prepiske, dokumenata i predmeta o kojima je reč u tački 4 ovog člana, oni mogu tražiti da valizu otvoriti u njihovom prisustvu ovlašćeni predstavnik države imenovanja. Ako organi pomenute države odbiju traženje, valiza se vraća u mesto porekla.
4. Paketi koji čine konzularnu valizu treba da nose spoljne vidne oznake svoje prirode i mogu sadržati samo službenu prepisku, kao i dokumenta ili predmete isključivo za službenu upotrebu.
5. Konzularni kurir mora biti snabdeven službenim dokumentom kojim se potvrđuje njegovo svojstvo i označava broj paketa koji čine konzularnu valizu. Osim ako država prijema na to pristane, on ne može biti ni državljanin države prijema ni - osim ako je državljanin države imenovanja - imati prebivalište u državi prijema. Država prijema štiti konzularnog kurira u vršenju njegovih funkcija. On uživa nepovredivost svoje ličnosti i ne može biti podvrgnut nikakvoj vrsti hapšenja ili pritvaranja.
6. Država imenovanja, njene diplomatske misije i njeni konzulati mogu odrediti konzularne kurire ad hoc. U tom slučaju odredbe tačke 5 ovog člana se isto tako primenjuju, pod uslovom da imuniteti koji su tu pomenuti prestanu da se primenjuju čim kurir bude predao primaocu konzularnu valizu koja mu je poverena.
7. Konzularna valiza se može poveriti zapovedniku broda ili trgovackog vazduhoplova koji treba da stigne na dozvoljeno mesto ulaska. Taj zapovednik mora biti snabdeven službenim dokumentom u kome je označen broj paketa koji čine konzularnu valizu, ali se on ne smatra konzularnim kurirom. Po sporazumu sa nadležnim lokalnim organima konzulat može poslati nekog od svojih članova da neposredno i slobodno preuzme valizu iz ruku zapovednika broda ili vazduhoplova.

Član 36

Opštenje sa državljanima države imenovanja

1. U cilju olakšanja vršenja konzularnih funkcija u odnosu na državljane države imenovanja:
  - a) konzularni fucioneri moraju imati slobodu da opše sa državljanima države imenovanja i da odlaze kod ovih. Državljeni države imenovanja moraju imati slobodu da opše sa konzularnim fucionerima i da odlaze kod njih;
  - b) ako zainteresovani to traži, nadležni organi će obavestiti, bez odlaganja, konzulat države imenovanja ako je na njegovom konzularnom području državljanin te države uhapšen, zatvoren, stavljen u pritvor, ili zadržan na mudi koji drugi način. Oni će isto tako bez odlaganja dostaviti konzulatu svako saopštenje koje mu je uputilo lice koje je uhapšeno, zatvoreno, pritvoreno ili na drugi način zadržano. Ti organi moraju bez odlaganja obavestiti zainteresovanog o njegovim pravima na osnovu ovog stava;
  - c) konzularni fucioneri imaju pravo da posete državljanina države imenovanja koji je zatvoren, pritvoren ili zadržan na drugi način, da razgovaraju i da se dopisuju sa njim i da vode računa da bude zastupan pred sudom. Oni imaju isto tako pravo i da posete državljanina države imenovanja koji je, na osnovu sudske presude, zatvoren ili zadržan na njihovom konzularnom području. Međutim, konzularni fucioneri treba da se uzdržavaju od posredovanja u korist državljanina koji je zatvoren ili stavljen u pritvor ili zadržan na koji drugi način ako se zainteresovani tome izričito protivi.
2. Prava predviđena u tački 1 ovog člana treba da se vrše u granicama zakona i propisa države prijema, ali s tim da ti zakoni i propisi treba da dopuštaju potpuno ostvarenje ciljeva za koje su prava data na osnovu ovog člana.

Član 37

Obaveštenja u slučaju smrti, starateljstva tutele ill kuratele, brodoloma i vazduhoplovnih nesreća

Ako nadležni organi države prijema poseduju odgovarajuća obaveštenja, oni su dužni:

- a) da u slučaju smrti državljanina države imenovanja odmah obaveste konzulat na čijem se području dogodio smrtni slučaj;
- b) da saopšti bez odlaganja nadležnom konzulatu sve slučajeve gde bi trebalo postaviti tutora ili kuratora za maloletnog ili poslovno nesposobnog državljanina države imenovanja. Međutim, rezerviše se pravo primene zakona i propisa države prijema u pogledu naimenovanja tog tutora ili kuratora;
- c) da obavesti bez odlaganja konzulat koji je najbliži mestu nesreće u slučaju kad pomorski ili rečni brod koji ima državljanstvo države imenovanja pretrpi brodolom ili se nasuče u teritorijalnom moru ili unutrašnjim vodama države prijema ili kad vazduhoplov registrovan u državi imenovanja pretrpi nesreću na teritoriji države prijema.

Član 38

Opštenje sa organima države prijema

U vršenju svojih funkcija, konzularni funkcioneri se mogu obraćati:

- a) lokalnim nadležnim vlastima svog konzularnog područja;
- b) centralnim nadležnim vlastima države prijema ako i ukoliko to dopuštaju zakoni, propisi i praksa države prijema ili međunarodni sporazumi o tom predmetu.

Član 39

Konzularne dažbine i takse

1. Konzulat može naplaćivati na teritoriji države prijema dažbine i takse koje se za konzularne akte predviđaju zakonima i propisima države imenovanja.
2. Svete ubrane kao dažbine i takse predviđene u tački 1 ovog člana i potvrde koje se za njih izdaju oslobođeni su svih poreza i taksa u državi prijema.

Deo II

OLAKŠICE, PRIVILEGIJE I IMUNITETI KOJI SE ODNOSE NA KARIJERNE KONZULARNE FUNKCIONERE I DRUGE ČLANOVE KONZULATA

Član 40

Zaštita konzularnih funkcionera

Država prijema će postupati prema konzularnim funkcionerima sa dužnim poštovanjem, preuzeće sve odgovarajuće mere da bi se sprečila svaka povreda njihove ličnosti, slobode i dostojanstva.

Član 41

Lična nepovredivost konzularnih funkcionera

1. Konzularni funkcioneri mogu biti stavljeni u zatvor ili pritvor samo u slučaju teškog krivičnog dela, i to samo na osnovu odluke nadležne sudske vlasti.
2. Osim u slučaju predviđenom u tački 1 ovog člana, konzularni funkcioneri ne mogu biti hapšeni niti podvrgnuti u bilo kom drugom obliku ograničenju lične slobode, izuzev kad se radi o izvršenju pravnosnažne sudske odluke.

3. Ako se povede krivični postupak protiv konzularnog funkcionera, ovaj je dužan da se pojavi pred nadležnim organima. Međutim, postupak treba da bude vođen sa dužnim poštovanjem prema konzularnim funkcionerima i, osim u slučaju predviđenom u tački 1 ovog člana, na način kako bi se što je moguće manje ometalo vršenje konzularnih funkcija. Ako je, u okolnostima pomenutim u tački 1 ovog člana, nastala potreba da se neki konzularni funkcioner stavi u pritvor, postupak protiv njega mora se otvoriti u najkraćem roku.

Član 42

Obaveštenje u slučaju hapšenja, pritvora ili gonjenja

U slučaju hapšenja ili pritvaranja člana konzularnog osoblja ili pokretanja krivičnog postupka protiv njega, država prijema je dužna da o tome u najkraćem roku obavesti šefa konzulata. Ako se ove mere odnose na šefa konzulata država prijema treba o tome diplomatskim putem da obavesti državu imenovanja.

Član 43

Sudski imunitet

1. Konzularni funkcioneri i konzularni službenici ne podležu nadležnosti sudskeih i upravnih organa države prijema za dela izvršena u obavljanju konzularnih funkcija.

2. Međutim, odredbe tačke 1 ovog člana ne primenjuju se u slučaju građanskog postupka:

a) pokrenutog na osnovu ugovora koji je neki konzularni funkcioner ili konzularni službenik zaključio ali ne izričito ili prečutno kao punomoćnik države imenovanja; ili

b) koji je pokrenulo neko treće lice za štetu nastalu iz nezgode koju je u državi prijema prouzrokovalo neko vozilo, brod ili vazduhoplov.

Član 44

Obaveza svedočenja

1. Članovi konzulata mogu biti pozvani da svedoče u sudske i upravne postupke. Konzularni službenici i članovi poslužnog osoblja ne treba da odbiju da svedoče, osim u slučajevima pomenutim u tački 3 ovog člana. Ako konzularni funkcioner odbije da svedoči, nikakva prinudna mera ili neka druga sankcija ne može se primeniti protiv njega.

2. Organ koji poziva na svedočenje treba da izbegava da ometa konzularnog funkcionera u vršenju njegovih funkcija. On može da primi svedočenje konzularnog funkcionera u njegovom stanu ili u konzulatu ili da prihvati njegovu pismenu izjavu, kad god je to moguće.

3. Članovi konzulata nisu dužni da svedoče o činjenicama koje se odnose na vršenje njihovih funkcija niti da pokazuju prepisku i zvanična dokumenta koja se toga tiču. Oni isto tako imaju pravo da odbiju da svedoče kao veštaci o domaćem zakonodavstvu države imenovanja.

Član 45

Odricanje od privilegija i imuniteta

1. Država imenovanja se u pogledu nekog člana konzulata može odreći privilegija i imuniteta predviđenih u čl. 41, 43 i 44.

2. Odricanje mora uvek biti izrično pod rezervom odredaba tačke 3 ovog člana, i treba da bude pismeno saopšteno državi prijema.

3. Ako konzularni funkcioner ili konzularni službenik pokrene postupak u nekom pitanju u kome bi on uživao sudske imunitet na osnovu člana 43, on se više ne može pozivati na imunitet u pogledu ma kog protivzahteva neposredno vezanog za glavni zahtev.

4. Odricanje od imuniteta u pogledu neke građanske tužbe ili zahteva u upravnom postupku ne smatra se da povlači odricanje od imuniteta u pogledu mera izvršenja presude za koje je potrebno posebno odricanje.

Član 46

Oslobođenje od obaveza prijavljivanja stranaca i dozvole boravka

1. Konzularni funkcioneri i konzularni službenici, kao i članovi njihovih porodica koji žive u njihovom domaćinstvu, oslobođeni su obaveza predviđenih zakonima i propisima države prijema u pogledu prijavljivanja stranaca i dozvole boravka.
2. Međutim, odredbe tačke 1 ovog člana ne primenjuju se ni na konzularnog službenika koji nije stalni službenik države imenovanja ili koji obavlja neku privatnu delatnost lukrativnog karaktera u državi prijema, ni na člana njegove porodice.

Član 47

Oslobođenje od dozvole za rad

1. Članovi konzulata su u pogledu usluga državi imenovanja oslobođeni obaveza koje zakoni i propisi države prijema o zaposlenju strane radne snage predviđaju u vezi sa dozvolom za rad.
2. Članovi privatne posluge konzularnih funkcionera i konzularnih službenika, ako ne obavljaju nekakve druge poslove lukrativnog karaktera u državi prijema, oslobođeni su obaveza o kojima je reč u tački 1 ovog člana.

Član 48

Oslobađanje od režima socijalnog osiguranja

1. U pogledu službe državi imenovanja, članovi konzulata i članovi njihovih porodica koji žive u njihovom domaćinstvu su, pod rezervom odredaba stava 3 ovog člana, oslobođeni odredaba socijalnog osiguranja koje mogu biti na snazi u državi prijema.
2. Oslobođenje predviđeno u tački 1 ovog člana primenjuje se isto tako i na privatnu poslugu koja je u isključivoj službi članova konzulata, pod uslovom:
  - a) da nije reč o državljanima države prijema ili licima koja imaju prebivalište u toj državi; i
  - b) da podleže propisima socijalnog osiguranja koji su na snazi u državi imenovanja ili nekoj trećoj državi.
3. Članovi konzulata koji imaju u svojoj službi lica na koja se ne primenjuje oslobođenje predviđeno u tački 2 ovog člana treba da poštuju obaveze koje poslodavcu nameću odredbe o socijalnom osiguranju države prijema.
4. Oslobođenje predviđeno u tač. 1 i 2 ovog člana ne isključuje dobrovoljno učešće u režimu socijalnog osiguranja države prijema ukoliko ta država dopušta takvo učešće.

Član 49

Oslobađanje od fiskalnih dažbina

1. Konzularni funkcioneri i konzularni službenici, kao i članovi njihovih porodica koji žive u istom domaćinstvu oslobođeni su svih poreza i taksa, ličnih ili stvarnih, državnih, regionalnih ili komunalnih osim:
  - a) posrednih poreza koji su po svojoj prirodi obično uključeni u cenu robe ili usluga;
  - b) poreza i taksa na privatnu nepokretnu imovinu koja se nalazi na teritoriji države prijema, pod rezervom odredaba člana 32;
  - c) naslednih i prenosnih taksa koje ubira država prijema, pod rezervom odredaba stava b) člana 51;
  - d) poreza i taksa na privatne prihode, uključujući i dobitke u kapitalu, koji potiču iz države prijema i poreza na kapital koji se naplaćuje na ulaganja izvršena u trgovачka ili finansijska preduzeća u državi prijema;

- e) poreza i taksa koji se ubiraju kao naknada za posebne usluge;
- f) taksa za upis u javne knjige, sudske takse, taksa za hipoteke i isprave, pod rezervom odredaba člana 32.

2. Članovi poslužnog osoblja oslobođeni su poreza i taksa na zarade koje primaju za svoje usluge.

3. Članovi konzulata koji zapošljavaju lica čije plate i nadnice nisu oslobođene poreza na prihod u državi prijema treba da poštaju obaveze kojima zakoni i propisi te države podvrgavaju poslodavce u pogledu ubiranja poreza na prihod.

Član 50

Oslobađanje od carina i carinskog pregleda

1. Prema odredbama svojih zakona i pravilnika koje može doneti, država prijema odobrava uvoz i oslobođanje od svih carina, taksa i drugih srodnih dažbina, osim troškova uskladištenja, prevoza i troškova za slične usluge za:

- a) predmete namenjene za službene potrebe konzulata;
- b) predmete namenjene za ličnu upotrebu konzularnog funkcionera i članova njegove porodice koji žive u njegovom domaćinstvu, uključujući i predmete namenjene za njegov smeštaj. Potrošni predmeti ne treba da prelaze količine potrebne za njihovu neposrednu upotrebu od strane zainteresovanih.

2. Konzularni službenici uživaju privilegije i oslobođenja predviđene tačkom 1 ovog člana u pogledu predmeta uvezenih prilikom njihovog prvog smeštaja.

3. Lični prtljac koji prate konzularni funkcioneri ili članovi njihovih porodica koji žive u njihovom domaćinstvu oslobođen je carinskog pregleda. On može biti pregledan samo u slučaju da postoje ozbiljni razlozi pretpostavki da taj prtljac sadrži predmete koji nisu navedeni u stavu b) tačke 1 ovog člana ili predmete čiji izvoz i uvoz su zabranjeni zakonima i propisima zemlje prijema ili podleže zakonima i propisima o karantinu. Ovaj pregled prtljaga može se obaviti samo u prisustvu konzularnog funkcionera ili zainteresovanog člana njegove porodice.

Član 51

Nasleđivanje člana konzulata ili člana njegove porodice

U slučaju smrti člana konzulata ili člana njegove porodice koji je živeo u njegovom domaćinstvu, država prijema je obavezna:

- a) da dozvoli iznošenje pokretne imovine preminulog, izuzev one koja je pribavljena u državi prijema čiji je izvoz zabranjen u momentu smrti;
- b) da ne naplaćuje državne, regionalne ili opštinske nasledne i prenosne takse na pokretnu imovinu koja se nalazi u državi prijema isključivo usled toga što se preminuli nalazio u toj državi kao član konzulata ili član porodice nekog člana konzulata.

Član 52

Oslobađanje od ličnih davanja

Država prijema će oslobođiti članove konzulata, i članove njihovih porodica koji žive u njihovom domaćinstvu, svih ličnih davanja, svake javne službe, ma kakve prirode ona bila, i vojnih nameta kao što su rekvizicije, kontribucije i vojni smeštaj.

Član 53

Početak i kraj konzularnih privilegija i imuniteta

1. Svaki član konzulata ima pravo na privilegije i imunitete predviđene ovom konvencijom čim stupa na teritoriju države prijema radi preuzimanja svoje službe ili, ako se već nalazi na toj teritoriji, čim preuzme dužnost u konzulatu.
2. Članovi porodice člana konzulata koji žive u njegovom domaćinstvu, kao i članovi njegove privatne posluge, uživaju privilegije i imunitete predviđene ovom konvencijom počev od najkasnijeg od sledećih datuma: dana kad taj član konzulata uživa privilegije i imunitete shodno tački 1 ovog člana, dana njihovog ulaska na teritoriju države prijema ili dana kad su postali članovi te porodice ili te privatne posluge.
3. Kad funkcije člana konzulata prestanu, njegove privilegije i imuniteti, kao i privilegije i imuniteti članova njegove porodice koji žive u njegovom domaćinstvu ili članova njegove privatne posluge, prestaju, po pravilu, ranijeg od dva sledeća dana: u trenutku kad lice o kome je reč napusti teritoriju države prijema, ili pri isteku razumnog roka koji mu bude za to dat, ali oni važe do tog trenutka čak i u slučaju oružanog sukoba. U pogledu lica o kojima je reč u tački 2 ovog člana, njihove privilegije i imuniteti prestaju čim ta lica prestanu da pripadaju domaćinstvu ili da budu u službi člana konzulata s tim da ako ta lica nameravaju napustiti teritoriju države prijema u razumnom roku, njihove privilegije i imuniteti traju do trenutka njihovog odlaska.
4. Međutim u pogledu akata koje neki konzularni funkcijer ili konzularni službenik obavi u vršenju svojih funkcija, sudski imunitet i dalje važi bez ograničenja trajanja.

5. U slučaju smrti nekog člana konzulata, članovi njegove porodice koji žive u njegovom domaćinstvu i dalje uživaju privilegije i imunitete koje imaju do prvog od sledećih datuma: kad napuštaju teritoriju države prijema ili po isteku razumnog roka koji im bude dat u tu svrhu.

Član 54

Obaveze trećih država

1. Ako neki konzularni funkcijer prelazi preko teritorije ili se nađe na teritoriji neke treće države koja mu je izdala vizu u slučaju kad je ta viza potrebna, da bi išao da preuzme svoje funkcije ili da bi došao na svoju službu, ili da bi se vratio u državu imenovanja, treća država će mu priznati imunitete predviđene u ostalim članovima ove konvencije koji mogu biti potrebni da bi mu omogućila prolaz ili povratak. Treća država će isto tako postupiti sa članovima njegove porodice koji žive u njegovom domaćinstvu i koji uživaju privilegije i imunitete a koji prate konzularnog funkcijera ili koji putuju odvojeno da bi se sastali s njim ili da bi se vratili u državu imenovanja.
2. U uslovima sličnim onima koji su predviđeni u tački 1 ovog člana, treće države ne treba da ometaju prolazak preko svoje teritorije drugim članovima konzulata i članovima njihovih porodica koji žive u njihovom domaćinstvu.
3. Treće države daju službenoj prepisci i drugim službenim saopštenjima koja prelaze preko njihove teritorije, uključujući i poruke u kodeksu ili šifri, istu slobodu i istu zaštitu koju je država prijema dužna da pruži na osnovu ove konvencije. One priznaju konzularnim kuririma kojima je izdata viza ako je potrebna, i konzularnim valizama u tranzitu, istu nepovredivost i istu zaštitu koju je država prijema dužna da im prizna na osnovu ove konvencije.
4. Obaveze trećih država na osnovu tački 1, 2 i 3 ovog člana primenjuju se isto tako i na lica pomenuta u tim tačkama kao i na službena saopštenja i konzularne valize ako je njihovo prisustvo na teritoriji treće države prouzrokovano višom silom.

Član 55

Poštovanje zakona i propisa države prijema

1. Bez štete po svoje privilegije i imunitete sva lica koja uživaju ove privilegije i imunitete dužna su da poštuju zakone i propise države prijema. Ona su takođe dužna da se ne mešaju u unutrašnje stvari te države.
2. Prostорije konzulata se neće upotrebljavati u ciljeve koji nisu u skladu sa vršenjem konzularnih funkcija.
3. Odredbe tačke 2 ovog člana ne isključuju mogućnost da se u jednom delu zgrade u kojoj se nalaze prostorije konzulata smeste kancelarije drugih tela ili agencija, pod uslovima da su takve prostorije odvojene od onih prostorija koje koristi konzulat. U tom slučaju pomenute kancelarije ne smatraju se, u smislu ove konvencije, kao deo konzularnih prostorija.

Član 56

Osiguranje protiv štete nanete trećem licu

Članovi konzulata treba da se povinuju svim obavezama koje predviđaju zakoni i propisi države prijema u pogledu osiguranja građanske odgovornosti za korišćenje vozila, broda ili vazduhoplova.

Član 57

Posebne odredbe o privatnom zanimanju lukrativnog karaktera

1. Karijerni konzularni funkcioneri neće obavljati u državi prijema nikakvu profesionalnu ili trgovačku delatnost za svoju ličnu korist.

2. Privilegije i imuniteti predviđeni ovim odeljkom ne priznaju se:

- a) konzularnim službenicima i članovima poslužnog osoblja koji obavljaju u državi prijema neko privatno zanimanje lukrativnog karaktera;
- b) članovima porodice nekog lica pomenutog u stavu a) ove tačke, i članovima njegovog privatnog osoblja;
- c) članovima porodice nekog člana konzulata koji i sami obavljaju u državi prijema privatno zanimanje lukrativnog karaktera.

Glava III

REŽIM KOJI SE PRIMENJUJE NA POČASNE KONZULARNE FUNKCIONERE I NA KONZULATE KOJIMA ONI RUKOVODE

Član 58

Opšte odredbe o olakšicama, privilegijama i imunitetima

1. Čl. 28, 29, 30, 34, 35, 36, 37, 38 i 39 tačka 3 člana 54 i tač. 2 i 3 člana 55, primenjuju se i na konzulate kojima rukovodi počasni konzularni funkcioner. Pored toga, olakšice, privilegije i imuniteti tih konzulata regulisani su čl. 59, 60, 61 i 62.

2. Čl. 42 i 43, tačka 3 člana 44, čl. 45 i 53 i tačka 1 člana 55 primenjuju se na počasne konzularne funkcionere. Osim toga, olakšice, privilegije i imuniteti tih konzularnih funkcionera regulisani su čl. 63, 64, 65, 66 i 67.

3. Privilegije i imuniteti predviđeni u ovoj konvenciji ne priznaju se članovima porodice počasnog konzularnog funkcionera ili konzularnog službenika zaposlenog u konzulatu kojim rukovodi počasni konzularni funkcioner.

4. Razmena konzularnih valiza između dva konzulata u različitim zemljama kojima rukovode počasni konzularni funkcioneri dozvoljena je samo pod rezervom saglasnosti dve države prijema.

Član 59

Zaštita konzularnih prostorija

Država prijema preduzima potrebne mere da bi zaštitila konzularne prostorije konzulata kojim rukovodi počasni konzularni funkcioner i da bi sprečila ulazak u njih ili njihovo oštećenje, kao i narušavanje mira konzulata ili povredu njegovog dostojanstva.

Član 60

Fiskalno oslobođanje konzularnih prostorija

1. Konzularne prostorije konzulata kojim rukovodi počasni konzularni funkcijer čiji je vlasnik ili zakupac država imenovanja oslobođeni su svih poreza i taksa bilo kakve prirode, državnih, regionalnih ili komunalnih ukoliko se ne radi o taksama koje se ubiraju kao naknada za učinjene posebne usluge.

2. Fiskalno oslobođenje predviđeno u tački 1 ovog člana ne odnosi se na te poreze i takse ukoliko ove, prema zakonima i propisima države prijema, padaju na teret lica koje je ugovarač sa državom imenovanja.

Član 61

Nepovredivost konzularnih arhiva i dokumenata

Konzularna arhiva i dokumenta konzulata kojim rukovodi počasni konzularni funkcijer nepovredivi su u svako doba i ma gde se nalazili, pod uslovom da su odvojeni od ostalih spisa a posebno od privatne prepiske šefa konzulata i svakog lica koje radi s njim, kao i od dobara, knjiga ili dokumenata koji se odnose na njihovo zanimanje ili privrednu delatnost.

Član 62

Oslobađanje od carine

Prema odredbama zakona i propisa koje može doneti, država prijema dopušta unošenje i oslobađanje od svih carina, taksa i drugih sličnih dažbina osim troškova uskladištenja, prevoza i troškova sličnih usluga, za sledeće predmete, pod uslovom da su ovi namenjeni isključivo za službenu upotrebu konzulata kojim rukovodi počasni konzularni funkcijer: grbove, zastave, natpise, pečate i štambilje, knjige, službene štampane stvari, kancelarijski nameštaj, kancelarijski materijal i pribor i slične predmete koje konzulatu dostavlja država imenovanja ili koji mu se dostavljaju na njen zahtev.

Član 63

Krivični postupak

Ako je protiv počasnog konzularnog funkcijera pokrenut krivični postupak, on se mora pojaviti pred nadležnim vlastima. Međutim, postupak se mora voditi s poštovanjem koje se duguje počasnom konzularnom funkcijeru usled njegovog službenog položaja i, osim ako je zainteresovani uhapšen ili pritvoren, na način kako bi se što manje ometalo obavljanje konzularnih funkcija. Ako je potrebno pritvoriti počasnog konzularnog funkcijera, postupak protiv njega treba da se otvori u najkraćem mogućem roku.

Član 64

Zaštita počasnog konzularnog funkcijera

Država prijema je obavezna da pruži počasnom konzularnom funkcijeru zaštitu koja može biti potrebna zbog njegovog službenog položaja.

Član 65

Oslobađanje od obaveza prijavljivanja stranaca i dobijanja dozvola za boravak

Počasni konzularni funkcijeri, izuzev onih koji u državi prijema obavljaju za svoj račun neku profesionalnu ili trgovinsku delatnost, oslobođeni su svih obaveza predviđenih zakonima i propisima države prijema u pogledu prijavljivanja stranaca i dobijanja dozvola za boravak.

Član 66

Oslobađanje od fiskalnih davanja

Počasni konzularni funkcijer oslobođen je svih poreza i taksa na naknade i platu koje prima od države imenovanja za vršenje konzularnih funkcija.

Član 67

Oslobađanje od ličnih davanja

Država prijema oslobođice počasne konzularne funkcionere svakog ličnog davanja i svake javne službe, ma kakve prirode ona bila i vojnih nameta kao što su rekvizicije, kontribucije i vojni smeštaj.

Član 68

Fakultativni karakter institucije počasnih konzularnih funkcionera

Svaka država je slobodna da odluči da li će imenovati ili primati počasne konzularne funkcionere.

Glava IV

OPŠTE ODREDBE

Član 69

Konzularni agenti koji nisu šefovi konzulata

1. Svaka država slobodno odlučuje da li će otvarati ili prihvati konzularne agencije pod upravom konzularnih agenata koje država imenovanja nije odredila za šefove konzulata.
2. Uslove pod kojima konzularne agencije u smislu tačke 1 ovoga člana mogu obavljati svoju delatnost, kao i privilegije i imunitete koje mogu uživati konzularni agenti koji njima upravljaju, utvrđuju sporazumno država imenovanja i država prijema.

Član 70

Vršenje konzularnih funkcija od strane diplomatske misije

1. Odredbe ove konvencije se primenjuju isto tako, ukoliko kontekst to dopušta, na vršenje konzularnih funkcija od strane diplomatske misije.
2. Imena članova diplomatske misije koji su određeni za konzularnu sekciju ili koji su na drugi način određeni da vrše konzularne funkcije misije, notifikovaće se ministarstvu inostranih poslova države prijema ili organu koji to ministarstvo odredi.
3. U vršenju konzularnih funkcija diplomatska misija se može obraćati:
  - a) lokalnim vlastima konzularnog područja;
  - b) centralnim vlastima države prijema, ako to dopuštaju zakoni, propisi i praksa države prijema ili međunarodni sparakumi u toj oblasti.
4. Privilegije i imuniteti članova diplomatske misije, pomenuti u tački 2 ovog člana određuju se pravilima međunarodnog prava koja se odnose na diplomatske odnose.

Član 71

Državljeni države prijema ili lica koja imaju prebivalište u toj državi

1. Ukoliko država prijema nije dala dopunske olakšice, privilegije i imunitete, konzularni funkcioneri koji su državljeni države prijema ili u njoj imaju svoje prebivalište uživaju, za službene akte obavljene u vršenju svojih funkcija, samo sudski imunitet i ličnu nepovredivost, kao i privilegiju predviđenu u tački 3 člana 44. U pogledu ovih funkcionera, država prijema je isto tako vezana obavezom predviđenom u članu 42. Ako je krivični postupak pokrenut protiv takvog konzularnog funkcionera, taj se postupak mora voditi, osim ako je zainteresovani uhapšen ili pritvoren, na način kako bi se što je moguće manje ometalo vršenje konzularnih funkcija.

2. Ostali članovi konzulata koji su državljeni države prijema ili u njoj imaju svoje prebivalište, članovi njihovih porodica i članovi porodice konzularnih funkcionera o kojima je reč u tački 1 ovog člana, uživaju olakšice, privilegije i imunitete samo u obimu u kome im ih ta država priznaje. Članovi porodice člana konzulata i članovi privatne posluge koji su i sami državljeni države prijema ili koji u njoj imaju svoje prebivalište, takođe uživaju olakšice, privilegije i imunitete samo u obimu u kome im ih ta država priznaje.

Međutim, država prijema treba da vrši svoju jurisdikciju nad tim licima tako da preterano ne ometa obavljanje funkcija konzulata.

Član 72

Nediskriminacija

1. Primenjujući odredbe ove konvencije, država prijema neće praviti diskriminaciju između država.
2. Međutim, neće se smatrati diskriminacijom:
  - a) činjenica da država prijema restriktivno primenjuje neku od odredaba ove konvencije zato što se ona tako primenjuje na njene konzulate u državi imenovanja;
  - b) činjenica da države jedna drugoj priznaju, po običaju ili sporazumno, povoljniji postupak nego što to zahtevaju odredbe ove konvencije.

Član 73

Odnos između ove konvencije i drugih međunarodnih sporazuma

1. Odredbe ove konvencije ne diraju u druge međunarodne sporazume koji su na snazi u odnosima između država strana ugovornica tih sporazuma.
2. Nijedna odredba ove konvencije ne može sprečiti države da zaključe međunarodne sporazume kojima bi potvrstile, dopunile ili razvile njene odredbe ili proširile njeno polje primene

Glava V

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 74

Potpisivanje

Ova konvencija biće otvorena za potpisivanje svim državama članicama Organizacije ujedinjenih nacija ili neke specijalizovane ustanove, kao i svim državama članicama Statuta Međunarodnog suda pravde i svim drugim državama koje je Generalna skupština Organizacije ujedinjenih nacija pozvala da postanu članice Konvencije, i to na sledeći način: do 31. oktobra 1963. godine u Saveznom ministarstvu inostranih poslova Republike Austrije, a zatim do 31. marta 1964. godine, u sedištu Organizacije ujedinjenih nacija u Njnjorku.

Član 75

Ratifikacija

Ova konvencija podleže ratifikaciji. Ratifikacioni instrumenti biće deponovani kod generalnog sekretara Organizacije ujedinjenih nacija.

Član 76

Pristupanje

Ova konvencija biće otvorena za pristupanje svim državama koje pripadaju jednoj od četiri kategorije pomenute u članu 74. Instrumenti o pristupanju biće deponovani kod generalnog sekretara Organizacije ujedinjenih nacija.

Član 77

Stupanje na snagu

1. Ova konvencija stupaće na snagu tridesetog dana od dana deponovanja kod generalnog sekretara Organizacije ujedinjenih nacija dvadeset drugog instrumenta o ratifikaciji ili pristupanju.
2. Za svaku državu koja bude ratifikovala ovu konvenciju ili joj bude pristupila posle deponovanja dvadeset drugog instrumenta o ratifikaciji ili pristupanju Konvencija će stupiti na snagu tridesetog dana od dana deponovanja instrumenta te države o ratifikaciji ili pristupanju.

Član 78

Obaveštenja generalnog sekretara

Generalni sekretar Organizacije ujedinjenih nacija će obavestiti države koje pripadaju jednoj od četiri kategorije pomenute u članu 74:

- a) o potpisivanju ove konvencije i deponovanju instrumenata o ratifikaciji ili pristupanju, shodno čl. 74, 75 i 76;
- b) o danu stupanja ove konvencije na snagu, shodno članu 77.

Član 79

Verodostojni tekstovi

Original ove konvencije, čiji su engleski, kineski, španski, francuski i ruski tekst pođednako verodostojni, biće deponovan kod generalnog sekretara Organizacije ujedinjenih nacija, koji će dostaviti overenu kopiju svim državama koje pripadaju jednoj od četiri kategorije pomenute u članu 74.

U potvrdu čega su dole potpisani punomoćnici, propisno ovlašćeni od svojih vlada, potpisali ovu konvenciju.

Sačinjeno u Beču, dvadeset četvrtog aprila hiljadu devetsto šezdeset treće godine.